

Notitie toekomst Lerarencollectief

Mei 2023

Sinds de oprichting van het Lerarencollectief is de Lerarenraad erin geslaagd *het vakmanschap van de leraar aan de bestuurlijke tafels te laten zien, horen en bevragen*. Leraren hebben daarmee direct mee kunnen werken aan het verbeteren van onderwijsbeleid, daarop initiatief kunnen nemen en kunnen agenderen. Daar mogen we met z'n allen trots op zijn!

De Lerarenraad PO en kwartiermakers VO hebben de afgelopen drie jaar gemerkt hoe groot de vraag is naar onderwijsinhoudelijke input van de georganiseerde leraar op te ontwikkelen beleid. Deze vraag van tal van organisaties, én bovenal van menig leraar zelf, is vele malen groter dan waar we met het huidige Lerarencollectief in kunnen voorzien. Het waarmaken van onze ambitie, zuiver onderwijsinhoudelijke vertegenwoordiging van leraren in het funderend onderwijs, vraagt om een opgeschaalde organisatie, met daarop toegesneden financiering van het Ministerie van OCW. Daarover zijn we in het afgelopen jaar in gesprek gegaan met OCW en de minister. De uitkomst van die gesprekken is wat ons betreft onbevredigend. Dit heeft te maken met vier thema's die we hieronder beschrijven.

Financiële slagkracht

De financiële middelen vanuit subsidie en contributie zijn te laag om met de huidige organisatie te voorzien in de behoeften vanuit het veld en verder door te groeien. De organisatie is te klein (2.4fte) om alles te kunnen belopen, benodigde kwaliteit te leveren en zichtbaar te maken wat we allemaal doen.

Organisatorische stabiliteit

Werken vanuit tijdelijke subsidies geeft een onevenredige administratieve verantwoordingslast, zorgt voor voortdurende financiële onzekerheid en geeft weinig ruimte om substantieel en bestendig bij te dragen aan de opdracht die door onze leden gesteld is: als leraren, met leraren bijdragen aan de kwaliteit van onderwijs. Om volwaardig te opereren binnen het bestuurlijke krachtenveld - bestaande uit grote partijen als het Ministerie, de sectorraden, de vakbonden, etc.- hebben de leraren die het inhoudelijke gesprek voeren specifieke ondersteuning op bijvoorbeeld administratief en financieel gebied, communicatie en strategisch beleid nodig. Organisatorische stabiliteit vanuit financiële ruimte en zekerheid is dan ook een vereiste.

Samenwerking met andere partijen vanuit de inhoud

Er wordt wat betreft financiering vanuit het Ministerie als voorwaarde gesteld om samen te werken met andere partijen zoals de sectorraden en de vakbonden. In de onderwijspolder lopen onderwijsinhoudelijk en arbeidsvoorwaardelijk beleid vaak en onnodig door elkaar. De vakbonden willen liever niet met het Lerarencollectief samenwerken. Het werk verdelen zodat we ons naast elkaar kunnen richten op specifieke taken - binnen een afgesproken bandbreedte - is tevens geen optie voor de bonden. OCW stelt in de beslisnota dan ook dat "de huidige dynamiek tussen primair de vakbonden en het Lerarencollectief niet goed is" en spreekt van "onrust in het onderwijskrachtenveld, waarbij op zowel social media als vanuit vakbonden [...] de VO-afdeling of specifieke activiteiten van het Lerarencollectief bekritiseerd worden". Met de eerder genoemde financiële ruimte en zekerheid ontstaat er een nieuwe dynamiek waarin het Lerarencollectief zich in kan zetten op onderwijsinhoudelijke thema's, daarop verbinding kan zoeken met de vakbonden en op deze wijze constructief kan bijdragen aan de kwaliteit van onderwijs.

Erkenning op basis van kwaliteit

De terugkerende voorwaarde van het Ministerie en de minister om binnen het onderwijsveld te werken vanuit kwantitatief draagvlak – groei in ledenaantal - zet het Lerarencollectief in een spagaat: we moeten zowel samenwerken met andere partijen als onszelf profileren om leden te werven om zelfvoorzienend te zijn. Natuurlijk willen wij verbinding met onze collega's, de leraren in het land. Het liefst in grote getale. Maar de nu al beperkte formatie vol inzetten op het binnenhalen van betalende leden maakt het eigenlijke werk, het waartoe we bestaan, onhaalbaar. Daarbij kan je je afvragen: Waarom mogen leraren eigenlijk pas meepraten over hun eigen beroep als ze daarvoor contributie betalen?

Erkenning op basis van inhoudelijke inbreng (kwaliteit) in plaats van ledenaantal (kwantiteit) geeft het Lerarencollectief als onderwijsinhoudelijke organisatie de mogelijkheid om écht impact te maken vanuit de inhoud. Het vakmanschap van de leraar wordt gezien, gehoord en bevraagd; de leraar herkent zich in het Lerarencollectief.

Graag gaan de Lerarenraad en kwartiermakers met jullie, de leden, in gesprek over de hierboven geschetste thema's en de dilemma's voor de toekomst van het Lerarencollectief die eruit voortvloeien.